

MaitoManagement 2020

LEHMÄN SYÖNTI JA SEN SEURANTA

Kuiva-aineen syönti tarkoittaa rehun syöntimäärän tasoa, kun siitä on poistettu vesi. Näin voidaan tarkistaa lehmän saaman rehustuksen riittävyys ja verrata kosteudeltaan erilaisia rehuja keskenään. Vesi ei sisällä muuta kuin happea ja vetyä.

Karkearehun kuiva-aineen syönnin tulee olla vähintään 10 kiloa päivässä, jotta pötsiin tulee riittävästi karkearehun kuitua. Se takaa sen, että pötsi toimii oikein ja lehmä pysyy terveenä. Mitä korkeampi tuotos on tavoitteena ja mitä suurempia lehmät ovat, sitä tärkeämmäksi tulee silloin tällöin laskea lehmän saaman rehustuksen todellinen kokonaismäärä. Suurten, tilavarunkoisten ja korkeatuottoisten lehmien karkearehun syöntikyky on suuri.

Hyvä täysi pötsi vasemmalta puolen katsottuna täyttää viimeisten kylkiluiden jälkeen ns nälkäkuopan.

Huipputuotovaiheessa lehmän kuiva-aineen syönti on 4-5% elopainosta. Otetaan esimerkiksi ay-lehmä, joka on elopainoltaan 560 kg. Sen kuiva-aineen syöntikyky näin laskettuna on $0,045 \cdot 560 \text{ kg} = 25,2 \text{ kg/pv}$. Jos se poikimisen jälkeen heruu 45 kiloon ja saa 15 kg /pv:ssä väkirehua, jonka kuiva-ainepitoisuus on 88%, se saa siitä kuiva-ainetta $13,2 \text{ kg/pv}$. Vapaasti tarjolla olevaa hyvälaatuista

säilörehua, jonka kuiva-ainepitoisuus rehuanalyysin mukaan on 40 % , se syö silloin 30 kg/pv, ja saa siitä tarvitsemansa 12 kg kuiva-ainetta päivässä.

Sama laskelma 750 kg painavan holstein fr-lehmän kanssa. Kuiva-aineen syöntikyky 0,045 * 750 kg 33,8 kg/pv. Jos se poikimisen jälkeen heruu 60 kiloon ja saa 20 kg /pv:ssä väkirehua, jonka kuiva-ainepitoisuus on 88%, se saa siitä kuiva-ainetta 17,6 kg/pv. Vapaasti tarjolla olevaa hyvälaatuista säilörehua, jonka kuiva-ainepitoisuus rehuanalyysin mukaan on 40 % , se syö silloin 41 kg/pv, ja saa siitä tarvitsemansa 16,4 kg kuiva-ainetta päivässä.

Koeolosuhteissa lehmät ovat yltäneet 17 kilon karkearehun kuiva-aineen syönteihin, eivätkä vastaavat syönnit tilaolosuhteissakaan ole mitenkään mahdollisia. **Säilörehua kuluu siis paljon ja sitä tulee olla 24 h/vrk reilusti tarjolla syötäväksi.**

Karkearehun syöntiä seurataan pötsien täyteisyyttä ja maidon pitoisuuksia tarkkailemalla : rasva yli 3,8% ja ei alle eläimen maidon valkuaispitoisuuden.

Hyvä karkearehun syöjä kasvatetaan hiehosta alkaen. Kuvassa 1,5 vuotiaan hiehon oikea kuntoluokka ja lupaava rungon syöntitilavuus.

Huomaa, että näyttelyeläimet kuvataan oikealta kyljeltä ja mielellään nälkäkuoppa näkyvissä. Se kertoo eläimen syöntikapasiteetista 😊